

P R O T O K Ó Ł

nr 4/VIII/2019

posiedzenia doraźnej Komisji Rady Miasta Lublin ds. Współpracy Międzynarodowej
z dnia 18 listopada 2019r.

Obrady prowadziła Przewodnicząca Komisji Pani Monika Kwiatkowska.

W posiedzeniu uczestniczyło pięciu członków Komisji, zgodnie z załączonymi listami obecności (**zał. 1 i 2**). Nieobecna była radna Jadwiga Mach.

Ponadto w posiedzeniu uczestniczyły osoby zaproszone, zgodnie z listą obecności osób zaproszonych (**zał. 3**).

Porządek posiedzenia obejmował następujące punkty:

- 1. Międzynarodowa współpraca gospodarcza miasta Lublin – zapoznanie się z pracą Wydziału Strategii i Przedsiębiorczości UM Lublin.**
- 2. Sprawy wniesione.**

Adn. 1.

Komisja wysłuchała szczegółowych informacji na temat międzynarodowej współpracy gospodarczej, realizowanej przez Wydział Strategii i Przedsiębiorczości Urzędu Miasta Lublin, które przedstawili w formie ustnej i multimedialnej kierownicy referatów: **Pani Marzena Strok-Sadło Kierownik referatu ekosystemów gospodarczych, Pani Honorata Kępowicz-Olszówka Kierownik referatu wspierania przedsiębiorczości oraz Pani Viktoriya Herun Kierownik referatu umiędzynarodowienia**. Poza strukturą organizacyjną i zadaniami realizowanymi przez poszczególne referaty Wydziału Strategii i Przedsiębiorczości pracownicy przedstawili również informacje na temat projektów międzynarodowych, w których miasto Lublin bierze udział, a także działalności i aktywności powstałych w Lublinie klastrów, finansowanych bądź współfinansowanych przez miasto.

Prowadząca prezentację **Pani Marzena Strok-Sadło Kierownik referatu ekosystemów gospodarczych** mówiła o tym, że Wydział jest podzielony na 6 referatów, a główne jego zadania to wspieranie rozwoju gospodarczego miasta i realizacja przyjętej strategii rozwoju Lublina, a więc również wspieranie środowiska akademickiego we współpracy z miastem i innymi środowiskami. Pracownicy wydziału są do dyspozycji przedsiębiorców i lubelskich uczelni i sprzyjają łączeniu i współpracy różnych środowisk oraz tworzeniu wspólnych projektów. Koordynuje tę współpracę referat odpowiedzialny za przygotowanie i monitorowanie strategii, a szczególnym obszarem na którym wydział się koncentruje przy budowaniu strategii jest obszar smart-city. Jeżeli chodzi o obszar gospodarczy to priorytetem jest współpraca międzynarodowa, dlatego przy przyjmowaniu nowych pracowników bierze się pod uwagę znajomość języków. Wydział kładzie też nacisk na promocję gospodarczą i poszukuje skutecznych rozwiązań, które czynią ją skuteczniejszą. Pracownicy Wydziału uczestniczą w różnych spotkaniach branżowych i konferencjach, z których wiele ma charakter międzynarodowy.

Następnie pokrótce pracę podległych im referatów przedstawiły pozostałe obecne na posiedzeniu Panie. **Pani Honorata Kępowicz-Olszówka Kierownik referatu wspierania przedsiębiorczości** powiedziała, że referat zwraca uwagę na kreowanie i wspieranie postaw przedsiębiorczych już od najmłodszych lat; jest realizowany np. projekt "przedsiębiorcze dzieciaki". Lublin chce być i jak na razie jest stolicą start-up-ową Polski wschodniej. Jest to dowodem innowacyjności miasta i atrakcyjności dla młodych ludzi. Ponadto referat zajmuje się organizowaniem i prowadzeniem wykładów i zajęć na uczelniach, na których pokazywany jest potencjał miasta, przedsiębiorcy, którzy mają

swoje biznesy i firmy w mieście i którzy mówią o swoich osiągnięciach, ale też o tym co im się nie udało. Duży nacisk referat kładzie na współpracę z tzw. "start-upowcami" i jest dobra współpraca z organizacjami z kręgu biznesu. Referat monitoruje programy akcelaracyjne, które są w mieście i stara się je promować i w nich współuczestniczyć, np. projekt biznes cup, to jest międzynarodowy projekt i w każdym państwie w nim uczestniczącym są narodowi partnerzy. Trzeci filar pracy referatu to współpraca z przedsiębiorcami, ale tymi mniejszymi, bo więksi są skupieni w ekosystemach gospodarczych. Referat skupia się w dużej mierze na dzielnicy rewitalizowanej – okolicy ulicy Lubartowskiej. Organizuje też szkolenia dla przedsiębiorców i osób, które chciałyby założyć działalność gospodarczą. Na pytanie **Przewodniczącej Komisji Moniki Kwiatkowskiej** jakie środki są wykorzystywane w tym celu, **Pani Kierownik** odpowiedziała, że są to środki miejskie, aczkolwiek czasami zdarza się aplikowanie, wraz z innymi partnerami o środki zewnętrzne na realizację jakiegoś projektu.

Pani Viktoriya Herun Kierownik referatu umiędzynarodowienia przedstawiając pracę swojego referatu poinformowała, że osadza się ona na trzech filarach: pierwszy dotyczy zapraszania studentów z zagranicy do studiowania w naszym mieście i ta inicjatywa jest realizowana we współpracy z dziewięcioma lubelskim uczelniami. Projekt działa od 2011 roku i przedstawiciele naszego miasta są też aktywni za granicą, robią spotkania na targach i w szkołach bo chodzi o to, żeby w jak największej ilości miejsc promować nasz ośrodek akademicki. Chodzi o przekazanie pełnej informacji co student może studiować w Lublinie, na jaką pomoc może liczyć. Drugi filar to jest pomoc w integracji tych osób ze społecznością lokalną i tutaj już w grę wchodzi współpraca z organizacjami pozarządowymi i integracja jest realizowana poprzez kursy językowe, spotkania. Co dwa lata organizuje się konferencję międzynarodową, na której są przedstawiane wszystkie dane dotyczące ilości osób studiujących w Lublinie, a pochodzących z innych krajów oraz informacje na temat współpracy miasta, uczelni, środowisk biznesowych i organizacji pozarządowych. Trzeci filar dotyczy pozyskiwania talentów i tworzenia warunków, które zachęcą najbardziej utalentowanych studentów do pozostania w Lublinie, zarówno studentów zagranicznych jak i polskich.

Kontynuując prezentację **Pani Marzena Strok-Sadło Kierownik referatu ekosystemów gospodarczych** mówiła dalej, że wydział realizuje cztery projekty współpracy międzynarodowej, z których trzy są poświęcone przemysłom kreatywnym, opartym na potencjale indywidualnym jednostek. Jest to związane też z prawami do własności intelektualnej osób realizujących przemysły kreatywne, a dotyczy takich dziedzin jak architektura, sztuka, film, a praca jest realizowana w oparciu o najnowsze rozwiązania technologiczne. Jeden z programów "Interreg" realizowany jest w obszarze zdrowia i medycyny przez klaster Lubelska Medycyna. **Pani Kierownik Viktoriya Herun** dodała, że od stycznia będzie realizowany projekt, który dotyczy filarów II i III w pracy podległego Jej referatu; chodzi o współpracę i integrację środowisk: akademickiego i biznesowego i pomoc młodym ludziom w wejściu na rynek pracy.

Na pytanie **radnej Mai Zaborowskiej** o to czy studenci z innych krajów są wciągani w tutejsze życie studenckie i czy otrzymują na ten temat informacje, **Pani Kierownik V.Herun** zepewniła, że otrzymują bardzo dużo informacji na ten temat i mogą bez problemu ze wszystkiego korzystać. Jest też dużo organizacji pozarządowych, które pomagają studentom zagranicznym, a niektóre skupiają się tylko na takiej pomocy i wspierają przy zakładaniu działalności gospodarczej czy uzyskiwaniu wsparcia finansowego. Samo miasto poprzez wydział organizuje pomoc np. w postaci organizacji kursów języka polskiego i kontaktuje się w tym celu z opiekunami studentów. Miasto organizuje konkursy, np. na pokazanie swojej kultury. Zachęca do włączania się w wolontariat miejski, pośredniczy w kontakcie z firmami. Jeżeli student posługuje się językiem, który jest w jakiejś firmie pożądanym to może odbyć 6-miesięczną praktykę, z

czego 3 miesiące bezpłatnie, a 3 odpłatnie. W roku bieżącym w Lublinie studiuje 7 tys. studentów zagranicznych z 96 krajów świata. Każda uczelnia ma swoje metody komunikowania się ze studentami, ale przedstawiciele wydziału zawsze uczestniczą w spotkaniach powitalnych i opowiadają czym się zajmują, gdzie ich można znaleźć i jakiego typu wsparcia i pomocy udzielają wespół z organizacjami pozarządowymi. Akademia Medyczna ma bardzo sprawny system komunikowania się ze studentami, a swoją drogą pracownicy wydziału zawsze uczestniczą w takich początkowych spotkaniach na początku każdego semestru i informują w czym jeszcze mogą ze swojej strony pomóc. Na pewno chętniej z pomocy korzystają studenci ze Wschodu, a rzadziej z takich krajów jak np. Tajwan czy Arabia Saudyjska.

Pani Marzena Strok-Sadło Kierownik referatu ekosystemów gospodarczych przeszła do omówienia funkcjonujących w mieście ekosystemów gospodarczych, wyjaśniając, że ekosystem to jest środowisko gdzie różne podmioty z różnych obszarów ze sobą współpracują, a klastry to już inicjatywy bardziej sformalizowane, funkcjonujące na bazie podpisanych umów pomiędzy poszczególnymi podmiotami. Klastry istnieją w innych krajach już od wielu lat, a ich funkcjonowanie jest mocno wspierane przez Komisję Europejską. Polskie klastry są również wspierane przez polski rząd jako instrument rozwoju gospodarczego kraju. Działalność tego typu w Lublinie ogniskuje się na 5-ciu projektach – wyżynach, jakie zostały zainicjowane przez wydział Strategii i Przedsiębiorczości: Lubelska Wyżyna Medyczna, Lubelska Wyżyna Biotechnologiczna, Lubelska Wyżyna Lotnicza i Lubelska Wyżyna Motoryzacyjna i Maszynowa oraz Lubelska Wyżyna IT. W tej chwili największym zainteresowaniem cieszą się najnowsze rozwiązania w dziedzinie IT, w obszarze technologii i zarządzania procesami. Wszelkie nowe rozwiązania mają charakter interdyscyplinarny, powstają na styku branż, dlatego osoby odpowiedzialne w wydziale za nadzorowanie pracy wszystkich ekosystemów muszą ze sobą współpracować, gdyż projekty realizowane w ramach poszczególnych klastrów nawzajem się przenikają. Najbardziej samodzielną jest Lubelska Wyżyna IT, ponieważ jest koordynowana przez firmę z branży, natomiast pozostałe wyżyny są koordynowane przez miasto i ściśle ze sobą współpracują. Pani Kierownik dalej informowała, że idea funkcjonowania wyżyny IT powstała w roku 2012, ale nie jest to klastr i współpraca nie jest sformalizowana, choć w ramach tej wyżyny współpracuje ze sobą 780 firm, a główny cel tej współpracy to promocja potencjału branży IT, tworzenie korzystnego klimatu dla jej rozwoju, wspieranie inicjatyw oddolnych itp. W ciągu roku organizowanych jest dużo wydarzeń służących rozwojowi branży IT, a z pomocą wydziału organizowana jest raz w roku konferencja dla uczniów szkół podstawowych i średnich, połączona z prezentacjami i warsztatami, która cieszy się ogromną popularnością.

Klastr Lubelska Medycyna z kolei powstał w 2014 roku z inicjatywy Prezydenta Miasta, w odpowiedzi na zapotrzebowanie zgłaszane przez przedsiębiorstwa i środowiska medyczne. Są w tym środowisku osoby o wybitnych osiągnięciach. Aktualnie klastr zrzesza 137 członków, a współpraca z klastrem cieszy się dużym zainteresowaniem podmiotów nie tylko z Lublina, ale i całego kraju, a nawet za granicą. Na pytanie **Przewodniczącej Komisji Moniki Kwiatkowskiej** jakie podmioty, poza uniwersytetami, należą do takiego klastra, **Pani Kierownik** odpowiedziała, że należą do niego przede wszystkim przedsiębiorcy, gdyż jest to najważniejsza grupa w każdym klastrze. W każdym klastrze znajdują się też uniwersytety, ze względu na korzyści płynące ze współpracy świata nauki i biznesu, a także administracja publiczna. W klastrze Lubelska Medycyna administrację stanowi Urząd Miasta Lublin oraz Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego. Pani Kierownik podkreślała, że w rozwoju klastra bardzo ważną funkcję pełni innowacyjność, która ma przynosić nowe pomysły i rozwiązania w danej branży. Trzeba wchodzić w kontakt z potencjalnymi odbiorcami innowacyjnych rozwiązań klastra. W przypadku klastra medycznego mogą to być studenci Uniwersytetu III wieku czy też osoby

niepełnosprawne, które mogą ocenić innowacyjność nowych rozwiązań. Klaster opiera się zazwyczaj na umowie podpisanej pomiędzy administracją, uniwersytetami i biznesem, a później ta współpraca się rozszerza. Na pytanie **Przewodniczącej Komisji M.Kwiatkowskiej** czy prywatne kliniki, NZOZ-y lub prywatne gabinety stomatologiczne też działają w takim klastrze, **Pani Kierownik** odpowiedziała, że w przypadku Lubelskiej Medycyny podmiotami są przede wszystkim placówki medyczne, głównie szpitale, ale też podmioty prywatne. Celem jest połączenie tych wszystkich podmiotów w celu wspólnej realizacji projektów. Klaster świadczy też usługi doradcze w zakresie pozyskiwania potencjalnych partnerów oraz zdobywania finansowania. Aktywna działalność w klastrze przynosi dodatkowe punkty przy staraniach o pozyskanie środków unijnych. Jednak w chwili obecnej jest tendencja żeby iść przede wszystkim w kierunku nowych technologii i nie rozszerzać liczby członków z grupy usługowej, których już jest dużo. Pani Kierownik dodała, że wydział każdemu udziela ze swej strony pomocy, ale stara się już ograniczać ilość nowych członków, gdyż przy zbyt dużej ilości trudno jest tę współpracę koordynować, a wydział jest oceniany za pracę w klastrze przez niemiecką instytucję, upoważnioną przez Komisję Europejską do certyfikowania pracy w klastrach i do oceny tej pracy. W odpowiedzi na pytanie **Przewodniczącej Komisji M.Kwiatkowskiej** czy obowiązują jakieś składki w klastrach, **Pani Kierownik** odpowiedziała, że nie ma składek, a klaster jest zarządzany przez biuro, które znajduje się w strukturze wydziału. W związku z pytaniem Przewodniczącej Komisji dlaczego nie ma składek, Pani Kierownik wyjaśniła, że urząd jako administracja publiczna nie może pobierać składek. Członkowie mogą wpłacać jedynie darowizny, ale skoro nie muszą to raczej tego nie robią. Jednak podmioty partycypują w pokryciu kosztów różnych organizowanych przez urząd wydarzeniach, przy organizacji spotkań, konferencji, zapraszaniu gości na konferencje; finansują różne działania. Musiałby się znaleźć podmiot prywatny, który przejąłby koordynację pracy w ramach klastru, a wtedy pobieranie składek byłoby możliwe.

Podsumowując pracę w klastrze Pani Kierownik podkreśliła, że urząd prowadzi działalność badawczo-rozwojową, wspiera rozwój przedsiębiorczości, działalność promocyjną i rozwój nowych technologii. Klaster Lubelska Medycyna pracuje w 11 zespołach roboczych i ma 5-ciu oficjalnych partnerów, klastry z Włoch, Estonii, Łotwy, Chorwacji i Danii. Współpracuje też z organizacjami międzynarodowymi, wynosząc z tej współpracy duże korzyści gdyż często te podmioty promują nasze działania, a my nie ponosimy żadnych kosztów. W obecnych czasach medycyna na styku z IT cieszy się dużym zainteresowaniem, także jest duże zainteresowanie współpracą obu środowisk. Klastry współpracują wzajemnie ze sobą, lubelski klaster medyczny ma dobre kontakty z podobnym hiszpańskim, który wdraża bardzo dobre rozwiązania odnośnie pracy placówek medycznych, przy czym we wdrażaniu nowych rozwiązań próbuje się też pozyskiwać środki zewnętrzne. Głównym celem lubelskiego klastra jest promowanie innowacyjnych rozwiązań. Pani Kierownik poinformowała również, iż w obszarze turystyki medycznej wydział organizował dwie konferencje międzynarodowe. Uczestniczyło w nich ponad 350 uczestników, ponad 70 ekspertów i wielu pośredników z różnych krajów Europy, ale też z Chin, krajów arabskich i Stanów Zjednoczonych. Ponad 40 % członków klastra bierze udział w branżowych wydarzeniach za granicą.

Następnie Pani Kierownik przedstawiła pokrótce informacje na temat Lubelskiej Wyżyny Technologicznej, która powstała w 2015 roku, a jej pracę koordynuje Urząd Miasta. Działania operacyjne natomiast koordynują trzy instytucje: Lubelski Park Naukowo-Technologiczny, Uniwersytet M.C.Skłodowskiej. W klastrze bardzo ważną rolę spełnia lider. Miasto myśli jednak o tym żeby w przyszłości połączyć klaster biotechnologiczny i medyczny, tym bardziej, że jest jedno biuro, które zarządza, a korzyści byłyby jeszcze większe.

Lubelska Wyżyna Lotnicza to był z kolei klaster zainicjowany przez miasto, ale jego

liderem jest PZL Świdnik. Klastrem zarządza Stowarzyszenie Lubelski Klaster Zaawansowanych Technologii Lotniczych, a wydział pomagał w przygotowaniu całej koncepcji, dokumentów i wspierał klaster na pierwszych etapach działania. Obecnie klaster rozwija się, ma podpisanych wiele umów międzynarodowych, technologicznych, realizowanych na wysokim poziomie. Klaster jest bardzo aktywny, a to czego urząd oczekuje to jeszcze większej współpracy pomiędzy liderem, a innymi podmiotami w Lublinie i regionie i w przyszłości na pewno urząd będzie kładł na to większy nacisk w kontaktach ze stowarzyszeniem i z PZL Świdnik.

Lubelska Wyżyna Motoryzacyjna i Maszynowa powstała w 2018 roku. Koordynatorem jest fundacja Lubelska Wyżyna Motoryzacyjna i Maszynowa, w której Prezesem Zarządu jest Pan Mariusz Sagan, dyrektor Wydziału Strategii i Przedsiębiorczości. Klaster ten koncentruje się na działalności badawczo-rozwojowej i innowacjach, również na konkurencyjności międzynarodowej. Prowadzi działania na rzecz środowiska, ale też realizuje międzynarodowe projekty. Klaster aktywnie współpracuje ze spółką założoną na Uniwersytecie (Politechnice) w Monachium, a zajmuje się działaniami w obszarze motoryzacja i transport: lotniczy, kolejowy. Jest to klaster prowadzony przez niezależny podmiot, ale wydział pomagał na etapie jego powstawania. **Pani Kierownik Honorata Kępowicz-Olszówka** dodała, że jest to jedyny klaster, w którym członkowie płacą składki, w związku z czym mają też większe wymagania i klaster działa bardzo aktywnie.

Pani Kierownik Marzena Strok-Sadło wymieniła jeszcze Klaster Informatyczny – Wschodni Klaster ICP, który już po raz drugi został polskim klastrem kluczowym i otrzymuje wsparcie rządowe. Pani Kierownik dodała, że wydział wspiera również działanie innych klastrów, których w Lublinie i regionie powstało ok. 20-u, choć tych najbardziej aktywnie działających jest 6. Wydział obserwuje jednak działalność wszystkich klastrów.

W podsumowaniu **Przewodnicząca Komisji M.Kwiatkowska** zapowiedziała, że temat międzynarodowej współpracy gospodarczej miasta będzie kontynuowany na kolejnym posiedzeniu Komisji, w m-cu grudniu br.

Na tym posiedzenie zakończono. Posiedzenie trwało od godz. 14.00 do godz. 15.30.

Protokołowała:

/-/ Sylwia Bednarska

Przewodnicząca Komisji

/-/ Monika Kwiatkowska